אנשים

העיר של השר כרמל

לקראת ראש־השנה תיכננה מערכת גלי־צה"ל תוכנית שתכלול את איחוליהם של אישי־ציבור שונים, לקראת השנה החדשה. בין השאר פנו העורכים גם אל אישים ישראליים השוהים בחו"ל, וביקשו להקליט את ברכותיהם — טלפונית. כאשר פנו אל שגריר־ישראל בארצות־הברית, **יצחק רבין**, גיסה השגריר תחילה להתחמק מ־הברכה. "מה אתם רוצים ממני?" אמר בטלפון, מוואשינגטון, "אני כבר לא שייך לצה"ל." עורכי־התוכנית ניסו לשכנעו: "כן, אבל הציבור בארץ מתענין לשמוע את קולך." "נו," השיב רבין, "אם זאת בעייה מוסיקלית זה עניין אחר!" — והסכים להקלטת איחוליו. ● כאשר רואיין שר־התחבורה, **משה כרמל**, על־ידי הע נ־את **חנה זמר** על במת קליידוסקופ 68 בחיפה, שאלה אותו המראיינת על השמו־עות בדבר האפשרות שיהיה מועמד מע"י לראשות עיריית תל־אביב, בבחירות הבאות. השר כרמל הכחיש את השמועות באמרו: "בעצם אני חיפאי יותר מאשר תל־אביבי." השיבה לו חנה זמר: "כן, אבל כאן, ב־חיפה, אין לך סיכוי להיות ראש־עיר!" ● סגן יו"ר הכנסת מטעם גח"ל, **אריה בן־אליעזר**, הגיב השבוע על ריבוי המלווים למשלחת־הספורט הישראלית למישחקים האולימפיים במכסיקו (תשעה מלווים, מתוך משלחת של 30). אמר בן־אליעזר: "מה יש? לא לשחק כדורגל אפשר עד גיל 90." ● הספר הירושלמי **יהודה רמתי**, ש־הוא ספרו האישי של ראש־הממשלה, **לוי אשכול**, גילה השבוע כמה מבעיות התס־פורת של אשכול: "אשכול מסתפר רגיל ואוהב חלק. רק חשוב אצלו שבאוזניים לא יהיו לו שערות — כי הן מדגדגות אותו. הוא מסתפר כל 12—14 יום. אבל יותר זמן מהתספורת לוקחים אצלו השע־רות באוזניים. אפשר בהחלט להגיד שזאת הבעייה העיקרית אצל ראש־הממשלה." ● בפעם הראשונה מאז נוסדה חברת אל־על, זכו כל עובדי החברה לנשף חגיגי על חשבון ההנהלה. הנשף, בו השתתפו כ־ארבעת־אלפים איש, נערך באמפיתיאטרון הרומאי של קיסריה. טענו עובדי החברה: "בתקופת האלוף **אפרים בן־ארצי** לא זכינו אף פעם למסיבה. בא **מרדכי בן־ארי** — וישר עושה חגיגות."

התואר "האיש המצחיק ביותר בארץ" מגיע בלי ספק ל**ראובן צליק**. הוא אינו מופיע על שום במה וגם אין לו טור סאטירי באף עיתון; אבל יש לו את קהל־המעריצים המגוון ביותר בארץ: יושבי בתי־הקפה של דיזנגוף וכיכר מלכי־ישראל, וסוחרי הגדה.

עגנון — כמבקר

דוגמא נאה למבקרי־הספרות הישראלים למיניהם נתן לאחרונה חתן פרס נובל, **ש"י עגנון**. הסופר **בן־ציון פיהרר**, ממושב ניר־גלים, פירסם סיפור בשם סעדיה וויסמן, שעלילתו עוסקת בחטיפת־ילדיהם של עולי־תימן, בשנים הראשונות לאחר קום המדינה. רצה הסופר שתכתב ביקורת ראוייה לשמה על הספר, ושלח אותו לכופר עגנון — לביקורתו. עגנון, שלא ראה עצמו מוסמך לבקר סופרים ישראליים אחרים, הפנה את הבקשה ל**משה אונגרפדר**, מנהל בית־ביאליק בתל־אביב. בזו הלשון: "רב גדול בתורה ובמידות טובות כתב סיפור יפה, סעדיה וויסמן שמו. הרב ד"ר להמן וכל כותבי־סיפורים טנדנציוניים לא הופיע מידיהם סיפור נאה שכזה, שמושך כה הלב ויש בו אנשים חיים. אילו ידעתי לכתוב דברי־ביקורת הייתי כותב עליו מאמר גדול ומפורט, כדי לעשות לו קוראים. ואם טוב בעיניך — עשה אתה מה שלא היה בידי לעשות." אונגרפלד מילא, כמובן, אחר בקשתו של עגנון, פירסם ביקורת סיפרותית על הספר בדבר. ● פחות מאושר היה הצייר הישראלי **יואב שוע־לי**, חבר קיבוץ השומר־הצעיר עין שמר. לאחר שפורסמה תגובתו הנרגזת של ה־קיבוץ על רעיונו של שועלי, להקצות חלק מהכנסות תערוכתו לקרן לידי ביאפרה, החליט הקיבוץ לכנס אסיפה כללית. באותה אסיפה הועמד הצייר בפני שתי אפשרויות: להישאר במשק אך מבלי שהקיבוץ יעמיד לרשותו ימי עבודה כדי לצייר או לעזוב את המשק. שועלי בחר לעזוב את המשק, מחפש עתה עבודה בתל־אביב. ● גורלו של צייר יותר מפורסם, **יוסל כרגנר**, לא שפר, גם הוא, השבוע. יוסל הלך לבלות בדיסקוטק של פרדריקה, שתה מעט מעל למידה. אותה שעה התפתחה שם מריבה בין שני כושים — ויוסל התייצב לצידו של אחד מהם. כשאורח אמריקאי מכובד ניסה לסלק את אחד הכושים החוצה הטיל יוסל מאפרה בפרצופו. בעל הדיסקו־טק, **דב סגל**, לא יכול היה להתאפק, ניגש אל יוסל ואמר: "צר לי, אבל עברת את הגבול, עלי להכות אותך." דב סטר ליוסל על פניו. יוסל והכושי יצאו חבוקים מהדיסקוטק. ● אלוף פיקוד המרכז, **רחבעם** ("גנדי"), התגלה לאחרונה גם כמשורר. גנדי חיבר מילים חדשות לשני־רים של **עמוס אטינגר** ו**דוכי זרצר**, הוא היה, המושר בפי **גאולה גיל**. שירו של גנדי נקרא בשם הם היו והוא מוקדש לזכרם של אלוף־מישנה **אריק רגב** וסרן **גדי מגלה**. גאולה גיל כבר התחילה להשמיע את השיר לפי מילותיו של גנדי.

המכונית של פורד

אורח רם־מעלה עומד להגיע בעוד חודש לישראל. **הנרי פורד**, איל־המכוניות ה־אמריקאי, יבוא לביקור — לראשונה מאז קום־המדינה. אליו תתלווה רעייתו הצעירה החדשה, איטלקיה בת 28, שעד לפני זמן קצר היתה מלצרית קטנה. כבר עתה נערכות כל ההכנות לאירוחו של פורד בישראל. פרט מאלף: מדריך־תיירים מיוחד הוזמן להסיע את פורד בסיוריו בארץ. אבל מכונית־התיור הגדולה, ממוזגת האוויר, לא תהיה מתוצרת פורד אלא מתוצרת פלימוט דוקא. ● יצירתו המעולה ביותר של במאי־הקולנוע הישראלי **יורם גרום**, היתה סרט־הבובות הציבעוני יוסף ואחיו. נראה שב־איחור השתכנע גרוס מסיפור הישראלים היורדים לשבור שבר בניכר. הוא עצמו חיסל לאחרונה את אולפן סרטי־הבובות והסרטים המצויירים שלו — ירד לשבור שבר באוסטרליה. ● לקראת פתיחת הסניף הישראלי של מועדון החברים הבינלאומי ארתור 70, מבטיח איש־העסקים **שמעון שדה** להביא לחגיגות הפתיחה את זמר־הקצב הצרפתי **נינו פרר**. בארתור 70 הישראלי יהיו — בניגוד לשאר המועדונים הישראלים — תאי־התבודדות, בהם יוקרנו סרטים מיוחדים לפי בחירתם של המתבודדים. ● נראה שעדיין נותרו מקומות בעולם בהם השם דיין אינו אומר דבר — בווינה, למשל. **אסי דיין**, בנו של שר־הביטחון, המופיע עתה בסרט הוליבודי המוסרט בווינה, יצא לפני שבוע לבלות בחברת חברתו לתפקיד, **אנג'ליקה הסטון**, בתו של במאי־הסרט. הם ביקשו לבקר באחד ממועדוני־הלילה היידועים של ווינה — אולם השוער סירב להתיר להם להיכנס. הסיבה: אסי בא למועדון כשאינו ענוב בעניבה. גם כאשר נקרא מנהל־המועדון והוסבר לו מי האורח, לא יכול היה המנהל לעבור על התקנות. אסי ואנג'ליקה נאלצו לבקות אותו ליכה בדיסקוטק של בני־נוער. ● חוש־הומור מקאברי גילה השבוע הצייר והגרפיקאי **יוסף בזיז**: ידידיו קיבלו ממנו גלויית־ברכה לשנה החדשה. כשפתחו את הגלוייה נדהמו הידידים למצוא בה תמונה של בזיל שרוע כבר־מינן — כשלמראשותיו שני נרות דולקים. מתחת לתמונה הופיעה הברכה המקורית: "אני מח לברך אותך בשנה טובה." ● חוש־הומור דומה היה גם לבמאי **דויד גרינ־ברג**. לאחר שסרטו אירים ירד מהקולנוע בו הוצג לאחר ארבעה שבועות, הסתובב גרינברג בחוג־מכריו והודיע להם בחיוך: "השבוע אי־אפשר להשיג כרטיסים לאירים!" "באמת, מה קרה?" תמהו הידידים. "פשוט, לא הדפסנו כרטיסים השבוע," השיב גרינברג. ● הצלחתו של השחקן **יהורם גאון** בסרט כל ממזר מנך, סללה לפניו את הדרך לשני תפקידים ראשיים, בשני סרטים יש־ראליים שיופקו בקרוב. יהורם ישחק לצידה של **גיטה אלמגור**, בסרט מצור — שיבויים על־ידי הבמאי האיטלקי **ג'ילברטו טופאנו**. מיד אחר־כך ישחק תפקיד ראשי בסרט המבוסס על קורות יחידה 101, אותו יפיק המפיק הישראלי **מיכאל שוויצי**. ● איש־הסרטים הבריטי **וולף מנקייביץ'** לא נואש מהסיכוי להפיק סרטים בישראל. עתה הוא מנסה לשכנע את שלטונות־צה"ל שיסכימו לאפשר לו להסריט סרט בסנטה קטרינה שבמידבר סיני. אולם לאור עלילת־הסרט שנכתבה בידי **יוסקה גרום**, ספק אם יתן צה"ל את עזרתו לסרט: שכן הסרט עוסק בחבורה של ארבעה גברים ואשה, המנסים לשדוד את אוצרות המינזר העתיק. החמישה הם לא פחות ולא יותר מאשר חמישה חיילי־צה"ל שטעו בדרכם במידבר.

הנסיכה פריאל ביקרה בתל־אביב

פריאל וגיסה חוסיין
נעגועים

במשפחה ההאשמית יש שלוש כלות צעירות, אבל רק אחת מהן היא ערבייה. המלך חוסיין עצמו נשא בת של קצין אנגלי. אחיו הצעיר, יורש־העצר חסן, לקח לו לפני כשבועיים לאשה את בתו של שר־החוץ הפאקיסטאני לשעבר.

קרובי בית־המלוכה אומרים שהמלכה־האם, זיין, היא שקבעה את השידוכים הזרים האלה, כדי להרחיב את מעגל־האהדה הבינלאומית לבניה. אבל הבן הבינוני, הנסיך מוחמד, לא חיפש רחוק. הוא מצא את כלתו בגדה המערבית של ממלכת־אחיו: צעירה יפה להפליא, פריאל אירשיד, בת העיר ג'נין.

כאשר פרצה מלחמת־ששת־הימים, היתה פריאל (מתחרז עם גרי על) לצד בעלה, בגדה־המזרחית. מאז הספיקה להתגעגע אל הוריה ואל הדודים העשירים והרבים היושבים בג'נין ובשכם. היא אומנם קיבלה דרישת־שלום חיה, באמצעות אחיה. אבל הקשר לא התחדש — מכיוון שאחיה הגיע לעמאן כנמלט מהשילטונות הישראליים.

בלית־ברירה, עשתה הנסיכה מה שעושה כל פלסטיני: היא ביקשה רשיון ישראלי לבקר אצל משפחתה. הרשות ניתנה — אבל בשקט־בשקט. לא נאה שידעו על ביקור כזה. פריאל היפה עברה את גשר דמיה במכוניתה, נסעה ישר לבית־הוריה. כעבור כמה ימים ערכה ביקור גם אצל קרוביה בשכם.

ואחרי שגמרה את הסיבוב המשפחתי קרצו לה אורות העיר הגדולה. היא ערכה טיול מודרך בתל־אביב, ראתה כל מה שיש לראות — וחזרה הביתה, לעמאן. בשקט־בשקט.

האיש המצחיק ביותר בארץ

כשעלה צליק מרומניה, היה שחקן על בימות ניו־יורק ודרום־אפריקה. "היום," הוא אומר, "אני סוחר. קונה ומוכר בדיחות. כל בדיחה שאני מוכר בבוקר חוזרת אלי בלילה. ככה שיש תמיד מלאי."

מלבד בדיחות מוכר צליק גם דברים אחרים, מצחיקים לא פחות. פעם מכר מיני־טראנזיסטורים ב־35 ל"י. למחרת באו הקונים בטענה שהמקלטים אינם מנגנים. "חכו," אמר צליק, "הם עוד קטנים. כשיגדלו — ינגנו".

אחר־כך מכר כדי־חרס עתיקים. שוב באו אליו הקונים בטענות. "מה אתם ממהרים," הרגיע אותם צליק, "זה לוקח זמן כדי שהכדים יהיו עתיקים. חוץ מזה צריכים לשים אותם באדמה, כדי שיקבלו צבע."

סוחרי שכם הזמינו אצלו נעליים שחורות. אחר־כך באו ואמרו שלשה להם נעליים בצבע קרם. "מה איתכם?" שיכנע צליק, "כל אחד רואה שזה צבע שחור בהיר."

גרושתו להתחתן עימו שנית. "אני משוגע?" השיב לה צליק, "להתחתן עם גרושה וילד?"

ללקוחותיו משלם צליק רק בצ'קים, לעולם לא במזומנים. "כסף הולך," הוא אומר להם, "צ'קים תמיד חוזרים."

את קשריו עם הגדה החל יום אחד אחרי המלחמה. ליד המחסום לבית־לחם עצרו אותו משמרות־צה"ל ומצאו שאין בידו רשיון־מעבר. "לאן אתה הולך?" שאלו אותו. "אני רוצה לאמא," התייפח צליק. התברר שהוא מתכוון לרחל אמנו.

כשנשרפה דירתה של סריטה אברגיל, הציע לה מייד לפתוח סטקייה: "נחלים כבר יש לך, לאז" ובפני יושבי־קליפורניה הוא מציע את עצמו כהוגה־הדיעות של אייבי נתן. "הוא היחיד שמסוגל לעשות שלום עם הערבים," הסביר צליק. "הערבים חוש־בים אותנו לעם פיקח וערמומי. אייבי הוא היחיד שיכול להוכיח שהם טועים."

לבוהמה בתל־אביב הוא מכר חולצות ב־13 ל"י החתיכה. "שלוש הלירות של הקרן מראש ועשר הל"י הנותרות — בתשלומים." שאלו אותו איזה צבע החול־צות? השיב צליק: "לא חשוב, בין כה הצבע יורד בכביסה."

את העובדה שטוב־כרם היא העיר הרגועה ביותר בגדה המערבית מיחס צליק לעצמו. "תיכף אחרי המלחמה מכרתי להם לקרדה שעמדה במחסנים שלוש שנים. כל העיר קילקלה את הקיבה. מאז הם לא מפסיקים לצחוק ואין להם זמן לחבלות."

צליק היה נשוי, בזמנו, לדוגמנית יפהפיה שילדה לו בן. לפני חודשים אחדים ביקשה